

Výroční správa o hospodárení obce

Ružiná za rok 2017

V Ružinej, jún 2018

OBSAH

	str.
1. Úvodné slovo starostu obce	3
2. Základná charakteristika obce	5
2.1 Geografické údaje	5
2.2 Demografické údaje	6
2.3 Symboly obce	6
2.4 História obce	7
2.5 Kultúrne pamiatky Ružinej	8
2.6 Kultúra	9
2.7 Výchova a vzdelávanie	9
2.8 Hospodárstvo	9
2.9 Organizačná štruktúra obce	10
3. Rozpočet na rok 2017 a jeho plnenie	12
3.1 Príjmy	13
3.2 Výdavky	15
4. Stav a vývoj dlhu	16
5. Doplnujúce informácie k výročnej správe	16
6. Záver	19

1. Úvodné slovo starostu obce

Rok 2017 bol v znamení predchádzajúcich rokov volebného obdobia. Snažili sme sa zabezpečiť, tak ako aj v minulosti, chod samosprávy pre najväčšiu spokojnosť občanov. Akcie a činnosť obecného úradu bola zverejňovaná na obecnej stránke. Čo sa týka činností, tak by som ich rozviedol podľa úsekov:

Ekonomika – obec je veľmi úspešná, čo sa týka ekonomiky a má historicky najväčší prebytok, čo ale neznamená, že je správne mať uložené zdroje na účte, lebo v konečnom dôsledku na to dopláca občan. Veci ktoré sa realizujú sú: čistenie obce, drobné úpravy sú z väčšej miery cez projekty z úradu práce sociálnych vecí a rodiny. Tu vidím značný problém a zaujatosť voči osobe starostu, nakoľko činnosť poslancov (časti) je proti rozvoju obce a kvalitnejšieho života občanov. Bola snaha riešiť finančné zdroje, kde sme doteraz podali projekty:

- Rekonštrukcia materskej školy – projekt je úspešný, ale nemá oporu v poslaneckom zbore,
- Projekt na komunikácie v obci podaný cez PPA, bez spoluúčasti obce – projekt bol zamietnutý poslaneckým zborem kvôli konštrukčnému riešeniu komunikácie pre vozidlá do 50 t. Projekt bol z programu 7.2. Ministerstvo pôdohospodárstva

Ďalej boli podané projekty – výzva:

- 7.4. Ministerstva pôdohospodárstva a to: Technika a zariadenie na zimnú a letnú údržbu obce (malotraktor, vlečka, posýpač, radlica, príslušenstvo na kosenie),
- 7.4. Projekt na opravu starého obecného domu za účelom vytvorenia polyfunkčnej budovy s možnosťou prenájmu tretím osobám v objeme 200 tis. eur (rodinné akcie, trhové predaje a pod.). Podotýkam, je to bez spoluúčasti obce. Aj napriek tomu sa to nestretá s pochopením časti poslancov.
- Bol podaný projekt a aj uskutočnené verejné obstarávanie na rekonštrukciu verejného osvetlenia, ktoré je v havarijnom stave, za účasti dvoch poslancov OZ. Súhlasili s výberom a potvrdili to aj podpisom zápisnice – na obecnom zastupiteľstve hlasovali proti zmluve.

V roku 2017 som riešil energie cez burzu po vypršaní zmluvy podpísanej mojím predchodcom tesne pred ukončením jeho mandátu na obdobie 2 roky. Podarilo sa nám získať cenu s úsporou na energiách za rok 2017 cca 10 tis. eur.

Na základe týchto skutočností, toto beriem ako snahu zabrániť starostovi rozvíjať obec, ale podotýkam, že ja som poslancom nedal mandát a beriem to ako podraz voči občanom – voličom.

Kultúra – tak ako každoročne počas môjho pôsobenia vo funkcii sa organizovali akcie – novoročný program, deň žien, stávanie mája, deň matiek, deň detí, Memoriál Jozefa Fajčíka, úcta k starším, oslava sv. Mikuláša, vianočné posedenie, silvestrovská oslava, stále s bohatším programom a hlavne bez obecných zdrojov. Na túto celkovú činnosť má starosta obce čiastku 500,- €/rok. Týmto sa chcem srdečne poďakovať Jednote klubu dôchodcov Ružiná za ich pomoc, požiarnikom DHZ a ľuďom, ktorí sú ochotní pomáhať. Všetky tieto akcie sú na obecnej webovej stránke v kolónke – kultúra obce.

Volebné obdobie končí v roku 2018 a je mi ľúto, že v konečnom dôsledku na nezrealizované plány dopláca občan – platca daní – volič. Celkovo to musím hodnotiť ako podvod na občanoch.

Toto sú aktivity obecného úradu. Smutné je, keď sa chcem pozrieť na činnosť komisií a zistím, že okrem ekonomickej komisie, ktorá zasadala raz, ostatné komisie sú pod vedením svojich predsedov nečinné. Je to len jalová kritika jednotlivcov, bez protinávrhu. Ja to nazvem ako neodbornosť a zaujatosť proti starostovi, čiže činnosť komisií je jedna veľká nula.

V ostatnom bode vízia na r. 2018 – vidím snahu potiahnuť toto volebné obdobie do konca, mať plný účet peňazí a následne sľuby ľudí, ktorí nepodporujú rozvoj obce, ako to všetko ľuďom sľúbia a zrealizujú, lebo terajší starosta sa chce nabaliť a je neschopný. Toto je realita a nech sa páni a panie pozrú do zrkadla a spytujú si svedomie. Ich činnosť je zabrániť a mariť, nech nič nedokáže starosta. Vážnym bodom sú aj podania na orgány činné v trestnom konaní, len ma mrzí, že výsledok nikdy neoznámia. Toto všetko ma úprimne mrzí aj kvôli sebe, ale hlavne kvôli občanom. Ak majú poslanci odvahu, nech sa zrieknu imunity a nekryjú sa za kolektívne rozhodovanie. Nech preberú osobnú zodpovednosť pri hlasovaní a znášaní si dôsledkov. Na záver len toľko – viem, že tieto slová sú proti mne, ale je to realita a píšem ich aj napriek tomu, že poznám ich dôsledok.

Úplne na záver sa chcem poďakovať všetkým, čo sa mi v takomto prostredí snažia pomáhať.
Ďakujem.

Jozef Líška
starosta obce

2. Základná charakteristika Obce RUŽINÁ

Obec Ružiná je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Z administratívneho hľadiska je obec začlenená do okresu Lučenec a Banskobystrického samosprávneho kraja.

2.1 Geografické údaje

Obec Ružiná sa nachádza v Novohradskom regióne v severozápadnej časti Lučeneckej kotliny na sútoku potokov Teplica a Drieňovec.

Obec Ružiná

Zemepisné súradnice obce: 48° 26' SZŠ, 19° 35' VZD, 260 metrov stred obce, 240 - 607 m v chotári. Chotár tvorí vrchovina s veľmi zložitou geologickou stavbou. Obec Ružiná sa pýši svojou malebnou prírodou. Ružinská priehrada, ktorá slúži aj na športovo rekreačné využitie a prírodné rezervácie Ružinské jelšiny, Pobrežie Ružinej. Celková rozloha obce je 10 851 146 m².

Obec Ružiná susedí s obcami Divín a Lovinobaňa z hľadiska cestnej dostupnosti. S obcou Tuhár z hľadiska katastrálnych území. Pričom vzdialenosť od hlavnej cesty E571 v smere Zvolen – Lučenec predstavuje 5 km od obce Lovinobaňa.

2.2 Demografické údaje

Hustota obyvateľov: 80,3 /km²

Národnostná štruktúra: slovenská národnosť

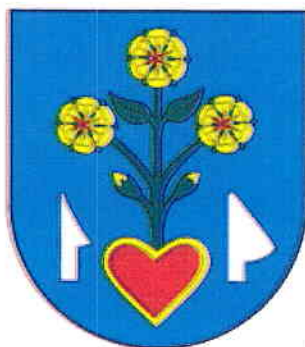
Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu: rímsko-katolíci, evanjelici a.v.

Vývoj počtu obyvateľov k 1.1.2017: **868**

- narodení: 7
- zomrelí: 8
- prihlásení: 13
- odhlásení: 10
- počet obyvateľov k 31.12.2017: **870**

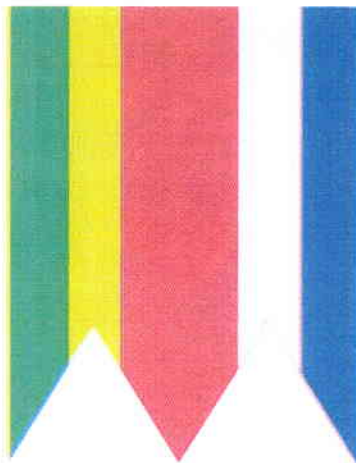
2.3 Symboly obce

Erb obce:

V Heraldickom registri Slovenskej republiky je zaevidovaný v tejto podobe: v modrom štíte medzi dvomi malými, kolmo postavenými striebornými radlicami (čerieslom a lemešom) vyrastá z červeného, zlato lemovaného srdca zlatá trojruža s dvomi pukmi na zelenej listnatej stopke.

Vlajka obce:

Vlajka obce pozostáva z piatich pozdĺžnych pruhov vo farbách zelenej, žltej, červenej, bielej a modrej. Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Symbody obce sú zaevidované v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou R-8/95.

2.4 História obce

Najstaršie stopy po ľudskom osídlení v okolí Ružinej sa nachádzajú v jaskyni Mara medvedia, kde archeologický prieskum zistil keramiku pilínskej kultúry (1500 – 1250 pred n.l.) z doby bronzovej. Obec Ružiná vznikla pravdepodobne v 13. až 14. storočí, lebo organizovaná kolonizácia je dokladovaná z tohto obdobia na divínskom panstve, kde vznikli početné nové šoltýske usadlosti – Lehoty. Prvú písomne doloženú zmienku o Ružinej pod názvom Rosalehota máme až z roku 1499, ktorá patrila Divínskemu hradnému panstvu. Etymologický názov Rosalehota sa odvádza od latinského názvu Ruže, čiže Ružová Lehotá, podľa ľudovej etymológie divými ružami zarastené údolie, ktoré sa stalo aj miestom odpočinku kráľovských a zemepánskych poľovačiek. Pod Božíkovom a Kopaňami sa dodnes hojne vyskytujú divé ruže. Ruža je atribútom svätej Alžbety Durinskej. Postupne sa z Rosalehoty ustálilo pomenovanie Ružiná, kým Lehota sa definitívne vypustila z pôvodného pomenovania od roku 1920. Už v 17. storočí sa v obci používalo pečatidlo, v ktorom zo srdca vyrastá trojruža. Vľavo a vpravo od nich sú písmená S a F (pravdepodobne iniciálky zemepána Sigismundus Forgách) a radlica (čerieslo a lemeš) s latinským kruhopisom SIG. POSSES. ROSA LEHOTA 1670 (v preklade „Pečať obce Ružová Lehotá“).

Obecná pečať z Ružinej - rok 1670

V roku 1553 Ružiná ako Rosalehota patrila do okresu slúžneho Juraja Madácha. V roku 1554 patrila hradu Šomoška. Tento hrad dobyli Turci 31. júla 1575. Ružiná v roku 1596 mala 11 poddanských usadlostí. V roku 1687 mala Ružiná 21 poddanských domácností. V roku 1720 spísali 16 poddanských domácností a 1 zemiansku domácnosť. V obci zaregistrovali mlyn. Skoro každá sedliacka usadlosť mala ovocné záhrady, vinice a pri domoch pestovali aj ruže. V roku 1775 obyvatelia Ružinej postavili murovaný rímsko-katolícky kostol. Ružiná bola poddanská obec, ktorá patrila do haličského panstva, rentu odvádzala od roku 1767. Prvý súpis obyvateľov v Uhorsku (1784-1787) pre obec Ružinú (r. 1786 Rósch-Lehota) uvádza 40 domov, 75 rodín, počet obyvateľov 396. V roku 1826 bol zemepánom Ružinej gróf Karol Zichy. Obyvatelia sa živili väčšinou poľnohospodárstvom. V okolí Ružinej odpradáva existovala aj banská ťažba. V miestach terajšej Banskej breziny, Siedmimi chotármi boli bane na zlato a striebro. V roku 1913 štatistický lexikón uvádza: Ružiná (Rózsaszálás), malá obec,

Novohradská župa, okres Halič, počet domov 105, počet obyvateľov 546, notársky obvod a štátna matrika v Divíne, zákonná stolica Ballassagyarmat, okresný súd s právomocou úradu pozemkových kníh Lučenec, žandárske sídlo Divín, posledný telegraf Lovinobaňa, posledná pošta Divín.

V roku 1920 sa definitívnym názvom obce stáva Ružiná. V roku 1921 obec mala 528 obyvateľov. V roku 1947 má 682 obyvateľov, v roku 1972 má 891 obyvateľov, katastrálna výmera obce 1 085 ha. V katastri obce bolo v roku 1973 vybudované vodné dielo na ploche 170 ha. Jeho vybudovaním sa zabezpečuje ochrana pred povodňami, slúži na zavlažovanie, je vyhlásené za rybársky revír.

Už v 19. storočí začala ťažba vápenca, ktorý sa tu aj spracúval na rôzne drvené a mleté frakcie využívané v kamenárstve, stavebníctve i poľnohospodárstve. V roku 1909 začala ťažba magnezitu, v r. 1913 bola postavená lanovka do Lovinobane, ktorou bol dopravovaný magnezit. Pieskové, tzv. honkové bane sa nachádzali na pozemkoch dr. Jána Forgáča z Haliče, neďaleko vápencových lomov. Ťažil sa tu kvarcitový piesok, vhodný na odlievanie malých odliatkov. Ťažil sa v dvoch malých ložiskách pri Ružinej a odvážal sa do zlievárni do Lučenca, Cinobane, Fiľakove a Ózdu. Pod Bôžikovom sa ťažil lomový kameň. V Ružinej v období prvej ČSR a prvej SR bola aj výrobňa škridlí. Škridle sa vyrábali pod značkou „GATUR“.

2.5 Kultúrne pamiatky Ružinej

Kostol v Ružinej z r. 1750 má patróna Sv. Františka z Assisi – je to jednolod'ová stavba dĺžka 14,45 m šírka 7,75m s rovným uzáverom, pristavanou sakristiou a predstavanou vežou. Priestory sú zaklenuté pruskými klenbami. Nad vstupom je murovaný chór s mrežou v parapete. Fasády sú členené pilastrami, na podstrešnej rímse majú obličkový vlys. Veža je zastrešená podkasaným ihlanom. Pôvodne tu boli tri zvony, veľký o váhe 318 kg, stredný 140 kg a malý 45 kg. Jeden bol rekvirovaný v 1. svetovej vojne a druhý pukol. V súčasnosti sú vo veži znova 3 zvony. Hlavný oltár tvorí reliéf sv. Františka z Assisi, na ľavej strane oltára stojí socha sv. Alžbety a na pravej strane socha sv. Jozefa, polychrómové drevorezby. V roku 1927 bol kostol značne poškodený bleskom. Ďalšie opravy sa konali v rokoch 1947, 1980, 1994, 1995, 1996, 1997.

Kostol sv. Františka v Ružinej

Kaplnka – nachádza sa smerom k vápencovému lomu pri prameni Pod káplonkou. Pôvodne bola zhotovená z kameňa a tehál v 19. storočí, pôdorys 3 x 2 m, výška 3 m, zaklenutá klenba s obrazom Panny Márie, kovaný ozdobný plot. V okolí sú vysadené pamätné stromy. Opravami fasády kaplnky sa odstránila pôvodná architektúra i datovanie.

Kaplnka

Cintorín – leží na svahu s **krížovou cestou** so 14 stanicami, obrazy boli pôvodne v kostole, ich autorom bol Gerhard Fugel, tlač Max Hirner z Mníchova.

2.6 Kultúra

Kultúrny a spoločenský život v obci zabezpečuje:

- Kultúrny dom
- Miestna knižnica
- Rímsko-katolícky kostol

2.7 Výchova a vzdelávanie

Výchovu a vzdelávanie detí v obci v súčasnosti poskytuje:

- Základná škola Ružiná (1. – 4. roč.) - bez právnej subjektivity
- Materská škola Ružiná - bez právnej subjektivity

Na mimoškolské aktivity je zriadený:

- Školský klub detí pri ZŠ Ružiná

2.8 Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci:

- CBA – predajňa potravín
- Potraviny Anka
- Fresh – zmiešaný tovar
- Espresso

- Pizza & bar
- FOXPOWER, spol. s r.o. – výkon zemných prác
- BUILDING JOB Líška spol. s r.o - stavebné práce
- PILLPS spol. s r.o. – rekreačné zariadenie
- STARES Plus spol. s r.o. – rekreačné zariadenie
- ERAT spol. s r.o. – rekreačné zariadenie
- SVP š.p. odštepný závod Banská Bystrica – rekreačné zariadenie

2.9 Organizačná štruktúra obce

Starosta obce:

Jozef Líška

Zástupca starostu obce:

prof. Ing. Mikuláš Šupín, CSc.

Hlavný kontrolór obce:

p. Lýdia Banašová

Obecné zastupiteľstvo:

prof. Ing. Mikuláš Šupín, CSc.

p. Anna Lehoťáková

p. Anežka Čemanová

p. Dušan Karásek

p. Ján Pivka

p. Renáta Fajkošová

p. Ondrej Líška

Komisie:

1. Komisia pre školstvo, kultúru, šport a sociálne veci
2. Komisia životného prostredia a cestovného ruchu
3. Komisia ekonomická
4. Komisia pre rómske záležitosti
5. Komisia hospodárska a stavebná

Obecné zastupiteľstvo (OZ) je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov, zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce. Funkčné obdobie OZ sa končí zložením sľubu poslancov novozvoleného obecného zastupiteľstva na štyri roky.

Obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce: určuje zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce, schvaľuje rozpočet a jeho zmeny, kontroluje jeho čerpanie, schvaľuje záverečný účet obce, rozhoduje o prijatí úveru, alebo pôžičky, schvaľuje územný plán obce, rozhoduje o zavedení a zrušení miestnej dane a ukladá miestny poplatok, vyhlasuje miestne referendum, určuje plat starostu a hlavného kontrolóra, volí a odvoláva hlavného kontrolóra, schvaľuje štatút obce, rokovací poriadok OZ a zásady odmeňovania poslancov, zriaďuje, zrušuje a kontroluje rozpočtové a príspevkové organizácie obce, schvaľuje združovanie obecných prostriedkov, zriaďuje a zrušuje orgány potrebné na samosprávu obce, udeľuje čestné občianstvo obce, obecné vyznamenania a ceny, ustanovuje erb obce, pečat' obce, prípadne znelku obce.

Obecné zastupiteľstvo môže zriaďovať komisie ako svoje stále alebo dočasné poradné, iniciatívne a kontrolné orgány. Komisie sú zložené z poslancov a z ďalších osôb zvolených obecným zastupiteľstvom. Zloženie a úlohy komisií vymedzuje obecné zastupiteľstvo.

Hlavný kontrolór obce – volí a odvoláva ho obecné zastupiteľstvo, je zamestnancom obce, vzťahujú sa na neho všetky práva a povinnosti ostatného vedúceho zamestnanca. Bez súhlasu OZ nesmie podnikat', alebo vykonávať inú zárobkovú činnosť a byť členom riadiacich, kontrolných, alebo dozorných orgánov právnických osôb, ktoré vykonávajú podnikateľskú

činnosť. Funkcia hlavného kontrolóra je nezlúčiteľná s funkciou poslanca, starostu, člena orgánu právnickej osoby ktorej zriaďovateľom je obec, iného zamestnanca obce.

Obecný úrad – zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených OZ, zabezpečuje písomnú agendu orgánov obce a orgánov OZ a je podateľňou a výpravňou písomností obce, zabezpečuje odborné podklady a iné písomnosti na rokovanie OZ, obecnej rady a komisií, vypracúva písomné vyhotovenia rozhodnutí obce, vykonáva nariadenia, uznesenia OZ a rozhodnutia obce. Prácu obecného úradu riadi starosta. Organizáciu obecného úradu, počet zamestnancov a ich pracovné činnosti ustanovuje organizačný poriadok obecného úradu.

- **Sídlo: Obecný úrad**, Ružiná 102, 985 52 Divín
- **IČO:** 00316393 **DIČ:** 2021250979
- tel. číslo: 047/4396116
- e-mail: starosta.ruzina@gmail.com
- web: www.ruzina.eu
- Bankové spojenie: Prima banka Slovensko, a.s., pobočka Lučenec
- Číslo účtu IBAN: SK71 5600 0000 0060 4801 7001

Zamestnanci obce:

- Administratívna pracovníčka – dane a poplatky, register obyvateľov, register adries, pokladňa, stavebná agenda, školská jedáleň, ...
- Ekonómka – účtovníctvo, financie, rozpočty, dotácie, mzdy, personalistika, majetok obce, ...
- Hlavná kontrolórka obce
- Pomocná sociálna pracovníčka (projekt z UPSVaR)
- Pomocný pracovník údržby budov a areálov (projekt z UPSVaR)
- Koordinátor AČ
- Upratovačka OcU
- MŠ – riaditeľka, 3 učiteľky, upratovačka (1 učiteľka projekt z UPSVaR)
- ZŠ – riaditeľka, učiteľ, vychovávateľka, upratovačka
- ŠJ – 2 kuchárky

3 Rozpočet na rok 2017 a jeho plnenie

Hospodárenie obce Ružiná v priebehu roka 2017 ovplyvňovala skutočnosť, že obec mala schválený rozpočet v mesiaci december 2017 a preto podľa § 11 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy hospodárila takmer celý rok podľa schváleného rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka, pričom výdavky uskutočnené počas rozpočtovaného provizória nemohli v každom mesiaci prekročiť 1/12 celkových výdavkov schváleného rozpočtu obce za rok 2016.

V tomto období obec nemohla poskytovať žiadne dotácie z rozpočtu obce, realizovať žiadne rozvojové programy, teda zabezpečovala len bežné prevádzkové výdavky obce vrátane školy a školských zariadení.

Rozpočet obce na rok 2017 bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva č. 5/9 21.decembra 2017 ako prebytkový – s prebytkom + 103 036 €. Bol zostavený bez programovej štruktúry v súlade s § 4 ods. 5 zákona 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

Celkové príjmy na rok 2017 boli v rozpočte schválené vo výške 470 071 €, z toho bežné príjmy tvoria 443 035 €, kapitálové príjmy 19 400 € a príjmy finančných operácií 7 636 €. Celkové výdavky boli schválené vo výške 369 399 €, z toho sú bežné výdavky v objeme 359 399 €, kapitálové výdavky v čiastke 0 € a výdavky finančných operácií 10 000 €.

Boli vykonané 2 rozpočtové opatrenia. Rozpočtové opatrenie č. 1- rozpočet bol upravený hlavne o dotáciu z UPSVaR – vytváranie pracovných miest v rámci projektu „Cesta na trh práce“, preplatky energií, úhrada vymoženej pohľadávky. Rozpočtové opatrenie č. 2 - v rozpočte boli vykonané len úpravy týkajúce sa prenesených kompetencií štátu formou transferov zo štátneho rozpočtu. Jedná sa o účelovo určené prostriedky zo ŠR a presun medzi položkami, ktoré v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy č. 583/2004 nepodlieha schváleniu OZ. Upravený rozpočet k 31.12.2017 a jeho plnenie bolo v nasledujúcej výške:

V EURÁCH		
	<u>UR k 31.12.2017:</u>	<u>Skutočnosť k 31.12.2017</u>
Príjmy celkom	474 778,00	458 913,00
z toho: bežné príjmy	447 990,00	451 277,00
kapitálové príjmy	19 400,00	0,00
finančné operácie	7 636,00	7 636,00
Výdavky celkom	383 249,00	358 331,00
z toho: bežné výdavky	383 249,00	348 331,00
kapitálové výdavky	0,00	0,00
finančné operácie	10 000,00	10 000,00

Po vykonaných úpravách bol rozpočet obce prebytkový vo výške +91 528 €. Bežný rozpočet bol prebytkový vo výške 64 492 €, kapitálový rozpočet bol 0 a finančné operácie boli schodkové vo výške – 2 364 €.

V rámci rozpočtového provizória boli realizované len nevyhnutné bežné prevádzkové výdavky.

Celkove je možné finančné hospodárenie obce za rok 2017 hodnotiť pozitívne, keď celkové príjmy dosiahli objem 458 913 € a výdavky sa čerpali vo výške 358 331 €. Rozdiel medzi príjmami a výdavkami je kladný vo výške + 100 582 €.

3.1 Príjmy

V skutočnosti k 31.12.2017 plnenie celkových príjmov dosiahlo objem 458 913 €, čo predstavuje 99,61 % plnenie upraveného rozpočtu. Na tomto priaznivom plnení sa podieľajú bežné príjmy a príjmy z finančných operácií.

Z celkových príjmov dosiahli príjmy z vlastných zdrojov 334 865 € a príjmy zo štátneho rozpočtu a fondov 116 412 €.

Bežné príjmy

Bežné príjmy spolu dosiahli k 31.12.2017 objem 451 277 €, čo predstavuje 100,78 % plnenie ročného rozpočtu. Z celkových bežných príjmov tvoria príjmy z vlastných zdrojov 334 865 € a príjmy zo štátneho rozpočtu a fondov 116 412 €. V porovnaní s rokom 2016 sú bežné príjmy vyššie o 19 349 €. Nárast zaznamenávame najmä u daňových príjmov + 10 688 €, u transferov a grantov zo ŠR a fondov + 5 450 € a nedaňových príjmov takmer o + 2 851 €.

Daňové príjmy celkom k 31.12.2017 dosiahli objem 314 531 €, čo je 100,21 % plnenie ročného rozpočtu. Plnenie daňových príjmov podľa druhov je nasledovné:

Daň z príjmov fyzických osôb poukazovaná územnej samospráve dosiahla za sledované obdobie plnenie vo výške 265 800,18 €, čo predstavuje 101,99 % plnenie upraveného rozpočtu. Oproti skutočnosti 2016 je plnenie na tejto dani vyššie o 11 426 €.

Daň z nehnuteľností dosiahla spolu 30 960,95 €, čo je 89,35 % plnenie rozpočtu. Z tohto objemu tvorí daň z pozemkov 8 835,42 € a daň zo stavieb 22 125,53 €. Ku koncu roku obec eviduje nedoplatky na dani z pozemkov a dani zo stavieb za r. 2017 u 45 daňovníkov v celkovej výške 4 495,84 €.

Daň za psa dosiahla plnenie vo výške 805 €, čo je 94,71 % ročného rozpočtu.

Daň za nevýherné hracie automaty dosiahla plnenie vo výške 198 €, čo je 100 % ročného rozpočtu.

U dani za ubytovanie je skutočné plnenie vo výške 2 716,20 €, čo predstavuje 67,90 % plnenie. Na **dani za užívanie verejného priestranstva** sa získalo 4 063,88 €, čo je 162,56 % plnenie.

Daň za komunálne odpady a drobné stavebné odpady dosiahla plnenie vo výške 9 986,61 €, čo je 90,38 % plnenie rozpočtu. K 31.12.2017 obec eviduje na tejto dani nedoplatok u 81 daňovníkov vo výške 3058,00 €. Jedná sa prevažne o občanov, ktorí sú v hmotnej núdzi.

Nedaňové príjmy dosiahli objem 20 334 € a tým 116,48 % plnenie rozpočtu. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku sú príjmy vyššie o 2 851 €.

U **príjmov z úhrad za vydobyté nerasty** bolo získaných 518 €.

U **príjmov z prenájmu budov a priestorov** sa rozpočet splnil na 112,89 %, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje príjem 3048 €.

Z prenájmu strojov bolo získaných 332 €, čo je 100,00 % plnenie.

Na 102,41 % bol splnený rozpočet u **ostatných** poplatkov, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje sumu 3 072 €. Príjmy boli získané za overovanie podpisov, listín, správne poplatky v rámci stavebného konania, ako aj správne poplatky za videoterminály.

Poplatky a platby za predaj a poskytované služby dosiahli objem 295 €, čím bol celoročný rozpočet splnený len na 34,68 %. Príjmy boli získané za hlásenie v miestnom rozhlas vo výške 238 €, za vývoz elektroodpadu 47 € a 10 € bolo získaných z pokuty z MF SR.

Z **poplatkov za MŠ** obec získala 323 € a z **poplatkov za ŠKD** 518 €, čím bol rozpočet prekročený.

Za **stravné** od zamestnancov obce (0cÚ, MŠ, ZŠ, ŠKD a ŠJ) bolo získaných 4 294 €, čo je 141,82 % plnenie rozpočtu.

Na **úrokoch** z účtov bolo získaných 876 € a na **príjmoch z výťažkov lotérií** bolo obci poukázaných 907 €, **iné príjmy** 3 282 € - vymožená pohľadávka.

Z **vratiek a príjmov z dobropisov** bolo získaných 2868 € a to preplatky pri vyúčtovaní elektrickej energie, preplatky z ročného zúčtovania zdravotného poistenia.

Bežné granty a transfery boli k 31.12.2017 obci poskytnuté vo výške 116 412 €, čím je ročný rozpočet splnený na 99,99 %. Rozhodujúcu časť predstavujú **transfery zo štátneho rozpočtu na prenesené kompetencie štátu**. Jedná sa o nasledovné transfery:

- normatívne výdavky ZŠ 84 262 €,
- výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia 1 820 €,
- vzdelávacie poukazy pre žiakov ZŠ 1 017 €,
- príspevok na školu v prírode pre žiakov ZŠ 2 250 €,
- evidenciu obyvateľstva 551 €,
- starostlivosť o životné prostredie 81 €,
- výchova a vzdelávanie 5-ročných detí MŠ 2 177 €,
- osobitný príjemca rodinných prídavkov (záškoláctvo) 2 328 €
- príspevok na učebnice 33 €
- dotácia pre DHZ 3 000 €
- podpora výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením - pre deti v hmotnej núdzi 5 894 €,
- podpora výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením – pre deti v hmotnej núdzi 880 €
- voľby do NR SR 470 €
- projekt z UPSVaR – učiteľka MŠ 3 092 €
- projekt z UPSVaR – admin.pracov. 4 307 €
- - „ – soc.pracov., správca areálov 4 249 €

Zostatok dotácií z roku 2017 vo výške 10 255 € bol vyčerpaný do 31.3.2018.

Kapitálové príjmy

Pre rok 2017 rozpočet uvažoval s kapitálovými príjmami 19 400 € z predaja pozemkov v chatovej oblasti. Predaj pozemkov sa neuskutočnil.

Finančné operácie

Prostredníctvom príjmových finančných operácií boli prevedené nevyčerpané finančné prostriedky ŠR z roku 2016 vo výške 7 636 € na financovanie výdavkov základnej školy a materskej školy.

3.2 Výdavky

Výdavky celkom k 31.12.2017 sú vyčerpané vo výške 358 331 €, čo je 91,12 % plnenie upraveného rozpočtu.

Na celkových výdavkoch sa bežné výdavky podieľajú čiastkou 348 331 € a finančné operácie čiastkou 10 000 €. Kapitálové výdavky neboli čerpané.

Výdavky financované z vlastných zdrojov obce predstavujú 69,22 % z celkového objemu a výdavky financované zo ŠR a fondov predstavujú 30,78 % z celkového objemu.

Bežné výdavky

Bežné výdavky dosiahli plnenie vo výške 348 331 € čo je 90,88 % plnenie upraveného rozpočtu a boli hradené z vlastných zdrojov vo výške 231 919 € a z dotácií zo ŠR, fondov a grantov vo výške 116 412 €.

V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku je plnenie bežných výdavkov nižšie o 11 168 €. Čerpanie výdavkov v porovnaní s upraveným rozpočtom je nasledovné: výkonné a zákonodarné orgány 99,47 %, finančné a rozpočtové náležitosti 131,91 %, všeobecné verejné služby inde neklasifikované 99,27 %, transakcie verejného dlhu 61,30 %, ochrana pred požiarmi 85,75 %, všeobecná pracovná oblasť 113,41 %, cestná doprava 35,20 %, nakladanie s odpadmi 94,37 %, rozvoj obcí 79,03 %, verejné osvetlenie 87,10 %, rekreačné a športové služby 94,32 %, kultúrne služby 97,95 %, vysielacie a vydavateľské služby 73 %, náboženské a iné spoločenské služby 38,02 %, predprimárne vzdelávanie s bežnou starostlivosťou 90,25 %, primárne vzdelávanie s bežnou starostlivosťou 89,76 %, vzdelávanie nedefinované podľa úrovne 105,19 %, vedľajšie služby poskytované v rámci primárneho vzdelávania 88,80 %, staroba 100 %, rodina a deti 100 %, sociálna pomoc občanom v HN 88,55 %.

Bežné výdavky financované z **vlastných zdrojov** boli použité predovšetkým na financovanie samosprávnych funkcií obce – nakladanie s odpadom, úpravu miestnych komunikácií, verejné osvetlenie, verejnú zeleň a verejné priestranstvá, prevádzka kultúrneho domu, miestnej knižnice, športových areálov, domu smútku a cintorína, miestny rozhlas, činnosť obecného úradu a obecného zastupiteľstva, ako aj financovanie originálnych kompetencií na úseku školstva (materská škola, školský klub detí a školská jedáleň).

Bežné výdavky hradené z **dotácií zo ŠR a fondov** boli použité najmä na financovanie prenesených kompetencií štátu na úseku školstva, ochrany životného prostredia, evidencie obyvateľstva a sociálnej starostlivosti – hmotná núdza.

Kapitálové výdavky

V roku 2017 rozpočet neuvažoval s kapitálovými výdavkami.

Finančné operácie

Výdavky **finančných operácií** dosiahli plnenie 10 000 € a predstavujú splátky istiny dlhodobého bankového úveru a boli hradené z vlastných zdrojov obce.

Hospodárenie obce Ružiná bolo v roku 2017 priaznivé najmä vplyvom vyšších príjmov z podielových daní, ale tiež aj nedaňových príjmov.

Disponibilný objem finančných prostriedkov koncom roka umožnil úhradu takmer všetkých faktúr za vykonané práce a služby. K 31.12.2017 predstavovali neuhradené faktúry

z bežného obchodného styku čiastku 1 642,28 €.Jedná sa predovšetkým o faktúry týkajúce sa roku 2017 doručené na úrad do 15.1.2018.

Pri porovnaní plnenia celkových príjmov a celkových výdavkov za rok 2017 je možné konštatovať prebytkové rozpočtové hospodárenie, keď celkové príjmy obce boli o 100 582 € vyššie ako výdavky. V bežnom rozpočte bol vykázaný prebytok príjmov v porovnaní s výdavkami 102 946,05 €.

V kapitálovom rozpočte v roku 2017 boli plánované len príjmy z predaja pozemkov, ktorý sa neuskutočnil.

V oblasti finančných operácií boli príjmy z prevodu nevyčerpanej dotácie ŠR z roku 2016 na úseku základnej školy a materskej školy 7 636 € a výdavky vo výške 10 000 € na splátku úveru, čím vznikol schodok 2 364 €.

Vyčíslenie výsledku hospodárenia v zmysle zákona č. 583/2001 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, § 10 ods. 3 písm. a) a b) je uvedené v záverečnom účte obce Ružiná za rok 2017.

4 Stav a vývoj dlhu

Zostatok celkového dlhu k 31.12.2017 na splátkach istín úverov je 8 998,33 €. V roku 2017 bola na istinách úveru uhradená čiastka 10 000 € a splátky úrokov z úveru boli uhradené vo výške 275,73 €.

V zmysle zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy podiel celkového dlhu bez úverov z bývalých štátnych fondov nesmie prekročiť 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka a suma ročných splátok nesmie prekročiť 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka. Skutočné bežné príjmy obce v roku 2016 činili 431 928 €.

Stav k 31.12.2017:

Celkový dlh istiny	8 998,33 €
Podiel celkového dlhu na skutočných bežných príjmoch	2,08 %

Suma ročných splátok bez úverov štátnych fondov	10 000,00 €
Podiel ročných splátok na skutočných bežných príjmoch	2,31 %

Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že obec zákonom stanovené pravidlá pri návratných zdrojoch financovania dodržiava.

5 Doplnujúce informácie k výročnej správe

a) Vývoj a stav, významné riziká

Vývoj hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami v priebehu roka 2017 bol ovplyvnený oneskoreným schválením rozpočtu a čiastočne to ovplyvnilo aj čerpanie bežných výdavkov.

V skutočnosti je k 31.12.2017 plnenie príjmov vykazané na 96,65 % rozpočtu a výdavky celkom sú vyčerpané na 91,12 %. Bežný rozpočet dosiahol v oblasti príjmov plnenie na 100,78 % a v oblasti čerpania výdavkov na 90,88 %.

Výsledok hospodárenia obce za rok 2017 porovnaním bežných a kapitálových príjmov a bežných a kapitálových výdavkov v zmysle § 10 ods. 3 a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je prebytok vo výške 102 946,05 € a bude riešený v návrhu záverečného účtu obce za rok 2017.

Obec vedie účtovníctvo v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, Opatrenia MF SR z 8. augusta 2007, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky, uverejnené pod č. MF/16786/2007-31 a jeho novelizácie č. MF/27059/2008-311 zo dňa 17.12.2008. V účtovníctve sleduje a vykazuje vynaložené náklady a výnosy podľa časového hľadiska súvisiace s účtovnými prípadmi týkajúcimi sa roku 2017.

Na základe výkazu Súvaha Úč ROPO SFOV 1-01 je stav majetku a zdrojov krytia nasledovný:

Aktíva tvoria:	€
Neobežný majetok spolu	1 606 801,26
Z toho:	
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	1 440 597,26
Dlhodobý finančný majetok	166 204,00
 Obežný majetok spolu	 448 927,76
Z toho:	
Zásoby	174,85
Pohľadávky	26 828,82
Finančné účty	421 924,09
Poskytnuté návratné fin. výpomoci	0,00
 Časové rozlíšenie	 457,60
 Aktíva spolu:	 2 056 186,62
 Pasíva tvoria:	
Vlastné imanie	1 616 349,80
Záväzky	50 714,52
Bankové úvery	8 998,33
Časové rozlíšenie	380 123,97
Pasíva spolu:	2 056 186,62

Podľa účtovnej evidencie a výkazu ziskov a strát Úč. ROPO SFOV 2-01 bol vývoj nákladov a výnosov za rok 2017 vykázaný nasledovne:

Ukazovateľ	Suma v €
Náklady na materiál a energie	58 628,02
Služby	38 170,47
Osobné náklady	252 380,15
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	10 280,57
Dane a poplatky	1 711,00
Odpisy, rezervy, oprav.položky, časové rozlíšenie	61 585,10
Finančné náklady	1 469,29
Náklady na transfery	0,00
Náklady spolu	424 224,60
Tržby za vlastné výkony	18 723,68
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	323 300,17
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	6 504,51
Zúčtovanie rezerv, opravných položiek	2 960,39
Finančné výnosy	876,54
Výnosy z transferov a rozp.príjmov obce	147 736,31
Výnosy spolu	500 101,60
Splatná daň z príjmov	115,69
Výsledok hospodárenia po zdanení – zisk	+ 75 761,31

Výsledok hospodárenia vykázaný v účtovníctve – porovnaním nákladov a výnosov k 31.12.2017 je zisk vo výške + 75 761,31 €. Tento výsledok hospodárenia je ovplyvnený vyššími výnosmi ako v daňovej, tak aj v nedaňovej oblasti. V zmysle postupov účtovania pre obce sa dosiahnutý výsledok hospodárenia nerozdeľuje, resp. strata sa nezúčtováva na ťarchu budúcich období.

b) Po skončení účtovného obdobia nenastali udalosti osobitného významu s dopadom na hospodárenie roku 2017.

Obec sa od roku 2015 súdila s firmou P + P stavebný a hutný materiál, s.r.o. Lučenec o sumu 27 168,93 € za dodaný materiál v súvislosti s dokončovacími prácami v areáli futbalového štadióna v kat. území Ružiná. V marci 2017 bola žaloba o zaplatenie sumy 25 094,30 € zamietnutá. Žalovaný je povinný zaplatiť sumu 2 074,63 s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % od 28.8.2015. Žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 84,72 % účelne vynaložených trov. Súdny spor je ukončený. Obec uhradila firme P + P sumu 2 074,63 € + úroky z omeškania 385,76 € v zmysle rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. 43 Cob/73/2017-353. Žalobca žalovanému trovy konania do 31.12.2017 neuhradil.

c) Predpokladaný vývoj v činnosti obce - v roku 2018 obec plánuje rekonštrukciu materskej školy, rekonštrukciu miestnych komunikácií v obci a rekonštrukciu verejného osvetlenia - v prípade vytvorenia dostatočných zdrojov na realizáciu akcií.

d) Obec Ružiná nevykonáva činnosť v oblasti výskumu a vývoja.

e) Obec nenadobudla nové vlastné akcie.

f) Výsledok hospodárenia je riešený v záverečnom účte obce za rok 2017.

g) Obec nemá organizačné zložky v zahraničí.

6 Záver

Táto výročná správa sa vyhotovuje za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017, podľa výsledkov účtovnej závierky za IV. Q. Účtovná závierka bola odovzdaná na MF SR prostredníctvom systému RIS SAM v zákonom stanovenom termíne v elektronickej podobe. V budúcnosti bude obec aj naďalej zabezpečovať plnenie úloh v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Vypracovala: Ing. Kralinská Anna
V Ružinej, dňa 12.6.2018

Predkladá: **Jozef Líška, starosta obce**

Táto výročná správa bola schválená uznesením OZ č. 2/4 dňa 29.10.2018

Použité materiály:

Drenko, J., Šupín, M: Ružiná (monografia), Obec Ružiná 1999
Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení
www.ruzina.eu